

Transportstyrelsens föreskrifter om bostadsutrymmen på fiskefartyg;

TSFS 2019:109

Utkom från trycket
den 12 november 2019

beslutade den 7 november 2019.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 5 kap. 10 § och 8 kap. 1 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438).

SJÖFART

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för nya fiskefartyg som är däckade och har en längd (L) av 24 meter eller mer, där en eller flera fiskare, inom ramen för ett anställningskontrakt eller ett anställningsförhållande, är sysselsatta eller arbetar i någon funktion ombord.

Om Transportstyrelsen efter samråd mellan redaren och de anställdas representanter bedömer att det är rimligt och möjligt, gäller dessa föreskrifter även för existerande fiskefartyg som är däckade och har en längd av 24 meter eller mer, på vilka fiskare utför arbete ombord.

2 § När besättningens bostäder på ett existerande fiskefartyg byggs om eller ändras väsentligt ska kraven i dessa föreskrifter uppfyllas.

När ett existerande utländskt fiskefartyg byter till svensk flagg ska föreskrifterna tillämpas enligt vad som anges i 1 § andra stycket.

3 § När ett fiskefartyg flaggas in i Sverige från ett icke EU-medlemsland ska fartyget uppfylla kraven om minsta takhöjd, golvyta och kojmått samt antal duschar och toaletter i 8, 24, 28 och 33 §§ istället för de alternativa krav som kan ha varit tillämpliga på fartyget i det land vars flagg det tidigare förde.

4 § För ett fiskefartyg som normalt är till sjöss mindre än 24 timmar och där fiskarna inte bor ombord när det ligger i hamn, får 54 § tillämpas istället för 8-49 §§.

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2017/159 av den 19 december 2016 om genomförande av avtalet om genomförande av Internationella arbetsorganisationens konvention om arbete ombord på fiskefartyg från 2007 som ingicks den 21 maj 2012 mellan Organisationen för lantbrukskooperativ i Europeiska unionen (Cogeca), Europeiska transportarbetarfederationen (EFT) och Sammanslutningen för de nationella fiskeriföretagsorganisationerna inom Europeiska unionen (Europêche).

Definitioner

5 § I dessa föreskrifter används följande definitioner.

<i>existerande fiskefartyg</i>	ett <i>fiskefartyg</i> som inte är ett <i>nytt fiskefartyg</i>
<i>fiskare</i>	<ol style="list-style-type: none">1. varje person som, inom ramen för ett anställningskontrakt eller ett anställningsförhållande, är sysselsatt eller arbetar i någon funktion på ett <i>fiskefartyg</i>, och2. varje person som befinner sig på samma fartyg som fiskare som avses i punkt 1 och som är sysselsatt eller arbetar i någon funktion på fartyget utan att vara anställd
<i>fiskefartyg</i>	fartyg som används eller är avsett att användas yrkesmässigt för att fånga fisk eller andra levande tillgångar ur havet
<i>längd (L)</i>	96 % av hela längden i en vattenlinje på 85 % av minsta malldjupet, mätt från kölens överkant, eller längden från förkant av förstäven till mittlinjen av roderhjärtstocken i samma vattenlinje, om denna sistnämnda längd är större; på fartyg som konstruerats med styrlast ska vattenlinjen där längden mäts vara parallell med den konstruerade vattenlinjen
<i>nytt fiskefartyg</i>	ett <i>fiskefartyg</i> för vilket <ol style="list-style-type: none">1. ett avtal om nybyggnad eller större ombyggnad har ingåtts den 15 november 2019 eller senare,2. ett avtal om nybyggnad eller större ombyggnad har ingåtts före den 15 november 2019, och vilket levereras tre år efter detta datum eller senare, eller3. om inget avtal om byggnation finns den 15 november 2019 eller senare<ol style="list-style-type: none">a) kölens sträcks,b) en konstruktion som kan hänföras till ett visst fartyg påbörjas, ellerc) sammanfogning omfattande minst 50 ton eller 1 procent av den beräknade mängden av allt byggnadsmaterial, beroende på vilket som är minst, har påbörjats

<i>redare</i>	fiskefartygets ägare eller annan organisation eller person, såsom en manager, agent eller tidsbefraktare, som har tagit över ansvaret för fartygets drift från ägaren och som vid övertagandet av detta ansvar har gått med på att ta över det ansvar och de skyldigheter som vilar på fiskefartygsägare i fråga om arbets- och levnadsförhållanden för fiskare, oberoende av om någon annan organisation eller person tar visst ansvar eller uppfyller vissa skyldigheter på uppdrag av fiskefartygets ägare
<i>yrkesmässigt fiske</i>	allt fiske med undantag av husbehovsfiske och fritidsfiske

Undantag

6 § Transportstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från bestämmelserna om antal personer per sovrum i 25 och 26 §§, om fiskefartygets storlek, typ eller avsedda användning gör kravet orimligt eller ogenomförbart.

7 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter för att utan åtskillnad ta hänsyn till fiskare med olika specifika religiösa och sociala vanor, under förutsättning att ett sådant undantag totalt sett inte leder till mindre förmånliga villkor än de som skulle följa av dessa föreskrifter. Transportstyrelsen får endast göra ett sådant undantag om redaren och de anställdas representanter först har samrått med varandra.

Utförande och konstruktion

8 § Alla bostadsutrymmen ska ha tillräcklig takhöjd. I bostäder där full och fri rörlighet krävs samt i utrymmen där fiskare står upp under längre tid, får takhöjden inte understiga 2 meter.

9 § Till sovrum ska det inte finnas några direkta öppningar från lastrum för fisk, maskinrum, kök, lagerutrymmen, torkrum eller gemensamma hygienutrymmen, förutom öppningar för nödutrymning. De delar av skottet som skiljer sovrum från sådana utrymmen ska, liksom sovrummens skott mot utsidan, vara ändamålsenligt konstruerade av stål eller annat godkänt material samt vara vatten- och gastäta.

Bestämmelsen om direkta öppningar till sovrum i första stycket utesluter inte möjligheten att ett hygienutrymme är gemensamt för två hytter.

10 § Nödutgångar från alla bostadsutrymmen ska finnas efter behov.

11 § Bostadsutrymmen ska vara tillräckligt isolerade, och de material som används för konstruktion av innerskott, paneler och skivor, durkar och fogar ska vara ändamålsenliga och bidra till en hälsosam miljö.

12 § Det ska finnas tillräckligt avlopp i alla bostadsutrymmen.

13 § Så långt det är möjligt ska alla åtgärder vidtas för att skydda fiskefartygs besättningsbostäder mot flugor och andra insekter, särskilt när fartygen är verksamma i myggtäta områden.

Buller och vibrationer

14 § Bostadsutrymmen ska i fråga om buller och vibrationer uppfylla 2 kap. 60 § och 4 kap. Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:56) om arbetsmiljö på fartyg.

Ventilation och klimat

15 § Bostadsutrymmen ska i fråga om ventilation och klimat uppfylla 2 kap. 57 § Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:56) om arbetsmiljö på fartyg.

Belysning

16 § Bostadsutrymmen ska ha tillräcklig artificiell belysning. De ska ha dagsljusbelysning där så är möjligt. Bostadsutrymmen ska i fråga om belysning uppfylla 2 kap. 26 och 27 §§ Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:56) om arbetsmiljö på fartyg.

17 § Tillräcklig belysning för läsning ska finnas för varje kojplats utöver sovrummets normala belysning. Om sovrummet har dagsljus ska detta kunna utestängas.

18 § Reservbelysning ska finnas i sovrum.

19 § Om ett fiskefartyg inte är utrustat med reservbelysning i mässar, korridorer och andra utrymmen som används eller kan användas som nödutgångar, ska permanent nattbelysning finnas i dessa utrymmen.

Sovrum

20 § Om fiskefartygets utförande, storlek eller användning medger det, ska sovrum vara förlagda så att påverkan av rörelse och acceleration minimeras, men sovrummen får under inga förhållanden vara placerade för om kollisionsskottet.

21 § Sovrum ska vara så planerade och utrustade att de tillgodoser rimliga krav på komfort och främjar god ordning för de boende. Utrustningen ska innefatta kojplatser; individuella skåp som rymmer kläder och andra personliga tillhörigheter; samt skrivbord med stol.

22 § Sovrum ska vara så belägna eller utrustade att mäns respektive kvinnors möjligheter till privatliv är tillräckliga.

23 § Antalet personer per sovrum och golvytan per person, exklusive utrymme som upptas av kojplatser och skåp, ska medge tillräckligt utrymme

och tillräcklig bekvämlighet för fiskarna ombord, med beaktande av fartygets verksamhet.

24 § På fiskefartyg vars längd (L) understiger 45 meter, ska golvytan i sovrummen vara minst 1,5 m² per person.

På fiskefartyg vars längd (L) är 45 meter eller mer, ska golvytan i sovrummen vara minst 2 m² per person.

Golvytan ska beräknas exklusive utrymmen som upptas av kojplatser och skåp.

25 § Mer än fyra personer får inte dela ett sovrum.

26 § Sovrum för befäl ska där så är möjligt vara avsedda för en person, och under inga förhållanden får ett sådant sovrum ha mer än två kojplatser.

27 § Det ska finnas ett anslag med läslig och outplånlig skrift på en väl synlig plats i alla sovrum om det största antal personer som får bo i rummet.

28 § Individuella kojplatser ska finnas. Kojplatsernas minsta invändiga mått får inte understiga 198 x 80 cm. Madrasser ska vara av lämpligt material.

Mässar

29 § På ett fiskefartyg ska det finnas mässutrymmen som är anpassade till fartygets användning. Mässutrymmen ska vara åtskilda från sovutrymmen.

30 § Mässar ska ligga så nära köket som möjligt, men de får under inga förhållanden vara placerade för om kollisionsskottet.

31 § Varje mäss ska med avseende på storlek och utrustning vara tillräcklig för det antal personer som kan antas använda den samtidigt.

32 § Fiskarna ska alltid ha tillgång till ett tillräckligt stort kylskåp och möjlighet att göra varma och kalla drycker.

Badkar eller duschar, toaletter och tvättställ

33 § Sanitära inrättningar som innefattar toaletter, tvättställ samt badkar eller duschar, ska finnas för alla ombordvarande i den utsträckning fiskefartygets verksamhet kräver det. Om fiskare inte har eget rum med tillhörande sanitära inrättningar får högst fyra fiskare dela på ett badkar eller en dusch eller bådadera samt på en toalett och ett tvättställ.

Inrättningarna enligt första stycket ska uppfylla lägst minimistandarder för hälsa och hygien samt rimliga kvalitetsstandarder.

34 § Hygienutrymmena ska vara så beskaffade att förorening av andra utrymmen elimineras. De sanitära inrättningarna ska medge rimlig avskildhet.

35 § Kallt och varmt rinnande färskvatten ska vara tillgängligt för alla fiskare och andra ombordvarande i tillräcklig mängd för att medge en god hygien.

36 § När sanitära inrättningar finns, ska de ha ventilation till uteluften, oberoende av andra delar av bostadsutrymmena.

37 § Alla ytor i de sanitära inrättningarna ska vara så beskaffade att de lätt kan göras ordentligt rena. Durkar ska ha en halkskyddande ytbeläggning.

Tvättmöjligheter

38 § Tillräckliga möjligheter ska finnas för att tvätta, torka och stryka kläder.

39 § För fiskefartyg med en längd (L) av 45 meter eller mer, ska tillräckliga möjligheter att tvätta, torka och stryka kläder finnas i ett utrymme som är avskilt från sovrum, mässar och toaletter, och som är tillräckligt ventilerat, uppvärmt och utrustat med klädstreck eller andra hjälpmedel för att torka kläder.

Inrättningar för sjuka och skadade fiskare

40 § Utöver kravet på sjukvårdsutrymmen i 4 kap. 1 § Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2000:21) om sjukvård och apotek på fartyg ska en hytt vid behov göras tillgänglig för fiskare som lider av sjukdom eller skada.

41 § Istället för kravet på sjukvårdsutrymmen i 4 kap. 1 § Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2000:21) om sjukvård och apotek på fartyg, ska det på fiskefartyg med en längd (L) av 45 meter eller mer, oberoende av besättningens storlek och resans längd, finnas ett separat sjukvårdsutrymme.

42 § Sjukvårdsutrymmet som avses i 41 § ska vara utrustat och hållas i gott hygieniskt skick i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2000:21) om sjukvård och apotek på fartyg.

Förvaring av personlig skyddsutrustning

43 § Utanför sovrummen, men på bekvämt avstånd från dessa, ska det finnas en plats där utrustning för dåligt väder och annan personlig skyddsutrustning kan hängas upp.

Sängutrustning, mässredskap och diverse bestämmelser

44 § Porslin och bestick samt sängkläder och annat linne ska tillhandahållas alla fiskare ombord.

Rekreationsmöjligheter

45 § Lämpliga möjligheter, inrättningar och tjänster för rekreation ska finnas för alla fiskare ombord. Där så är lämpligt får mässar användas för rekreativ verksamhet.

Kommunikationsmöjligheter

46 § Alla fiskare ombord ska ha rimlig tillgång till kommunikationsmöjligheter, så långt möjligt till en rimlig kostnad som inte överstiger den totala kostnaden för fiskefartygets ägare.

Kök och möjligheter till förvaring av livsmedel

47 § Det ska finnas ett separat kök. Köket ska vara tillräckligt stort för ändamålet, med god belysning och ventilation, lämpligt utrustat och underhållet.

48 § För livsmedel ska det finnas en lämplig förvaringsplats av tillräcklig kapacitet, som kan hållas torr, sval och väl ventilerad så att livsmedlen inte blir dåliga. Förrådsrum och kylskåp samt annan kylagring ska användas.

49 § Butan- eller propanbehållare som används för matlagning i kök ska förvaras på öppet däck i ett skydd i ett sådant utförande att behållarna skyddas från externa värmekällor och yttre åverkan.

Renlighet och beboelighet

50 § Bostadsutrymmen ska hållas i rent och beboeligt skick och fria från gods och förnödenheter som inte är de boendes personliga egendom eller avsedda för de boendes säkerhet eller undsättning.

51 § Kök och förvaringsutrymmen för livsmedel ska hållas i gott hygieniskt skick.

52 § Avfall ska förvaras i stängda, väl förslutna behållare och vid behov alltid tas bort från platser där livsmedel hanteras.

Inspektioner av eller på uppdrag av befälhavaren

53 § Befälhavaren eller en person utsedd av befälhavaren ska med regelbundet återkommande intervall inspektera fiskefartyget för att säkerställa att:

1. bostadsutrymmen hålls rena, beboeliga, säkra och väl underhållna, och
2. kök, förvaringsutrymmen för livsmedel och utrustning är hygieniska och väl underhållna.

Resultaten av inspektionerna och de åtgärder som vidtas för att rätta till eventuella brister ska dokumenteras och hållas tillgängliga för granskning.

Särskilda bestämmelser för fiskefartyg som normalt är till sjöss mindre än 24 timmar och för matarfartyg

54 § På ett fiskefartyg som normalt är till sjöss mindre än 24 timmar och där fiskarna inte bor ombord när det ligger i hamn, ska det vid behov finnas tillräckliga möjligheter för fiskarna att vila, inta måltider, förvara och tvätta arbetskläder samt sköta sin hygien.

55 § Fiskare som arbetar på matarfartyg, vilka inte har lämpliga bostäder och sanitära inrättningar, ska tillhandahållas sådana bostäder och inrättningar på moderfartyget.

Denna författning träder i kraft den 15 november 2019.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Christina Östberg
(Sjö- och luftfart)